استفتائات جدید (بهمن ماه) – 2 /بهمن/ 1401

جوابِ سلام پیامکی

سؤال1: اگر کسی در نامه یا پیامک ابتدا سلام نموده و بعد مسئله ای بپرسد، آیا جواب دادن به آن واجب است؟

جواب: جوابِ سلام، جز در ملاقات حضوری، مکالمه تلفنی و مانند آن، واجب نیست.

قرارداد تجاری

سؤال2: برای تقسیم سود در پایان یک قرارداد تجاری، قرار گذاشتیم که معادل ده درصدِ اصل سرمایه از مجموع سودها، متعلق به سرمایه گذار بوده و بقیه به کارگزار داده شود و اگر سود حاصل، کمتر از ده درصدِ اصل سرمایه بود، همهٔ سود به سرمایه گذار تعلق گیرد و اگر سودی حاصل نشد، مبلغی داده نخواهد شد ؛ آیا این شکل از قرارداد صحیح می باشد؟

جواب: اگر قرارداد، ضمن عقد وکالت باشد، اشکال ندارد بدین صورت که کارگزار از طرف سرمایه گذار وکیل شود که مبلغ را صرف تجارت کرده و مقداری از سود را به شیوه یاد شده به سرمایه گذار بدهد و باقی را به عنوان اجرت بردارد.

وصیت به تقسیم نشدن ارث

سؤال3: آیا شرعا می‌توان وصیت کرد ارثیه ای که پس از مرگ به جا می‌ماند تا وقتی که یکی از وارثانِ معین زنده است، تقسیم نشود (یعنی تقسیم ارث موکول شود به پس از فوت آن وارث معین)؟

جواب: اگر همه وارثان در زمان حیات یا بعد از فوت او، وصیت را قبول کنند، نافذ است و در غیر این صورت تنها به مقدار ثلث اموال، نافذ خواهد بود.

زکات انگور

سؤال4: شخصی که باغ انگور دارد و نمی خواهد آنها را به کشمش تبدیل کند (مثلا بفروشد یا به صورت میوه مصرف کرده یا به شیره تبدیل کند)، آیا زکات دارد؟ آیا مویز حکم کشمش را دارد؟

جواب: اگر وزن محصول در فرض اینکه تبدیل به کشمش شود، به میزان نصاب (۸۴۷.۲۰۷ کیلوگرم کشمش) برسد، باید زکات انگور را محاسبه کرده، پرداخت کند و مویز نیز حکم کشمش را دارد.

پیدا کردن پرندهٔ زینتی

سؤال5: گرفتن پرندهٔ زینتیِ پیدا شده (مثل طوطی و قناری) در صورتی که احتمال پیدا کردن صاحب آن نباشد، چه حکمی دارد؟

جواب: اگر پرنده در شهر یا روستا پیدا شود و دارای نشانه ای باشد که معلوم است مالک دارد، جایز نیست آن را بگیرد و اگر بگیرد، باید هزینهٔ حفظ آن را از مال خودش بدهد و برای یافتن مالک آن تحقیق کند و اگر از یافتن مالک حیوان ناامید شد، خود حیوان یا قیمت آن را از طرف صاحبش صدقه بدهد.

مطالبهٔ قیمت در اختلاف متراژ ملک با سند

سؤال6: مساحت یک واحد آپارتمان در قولنامه، ۸۸ متر قید شده است ولی پس از گذشت دو سال از تنظیم سند، معلوم شد که مساحت ملک ۹۷ متر است، آیا فروشنده حق دارد از خریدار چیزی مطالبه کند؟

جواب: اگر واحد را بر اساس متراژ (به صورت هر متر فلان مبلغ) فروخته باشد، می تواند قیمت مساحت اضافی را دریافت کرده یا معامله را فسخ کند ؛ اما اگر فروشنده بر اساس محاسبهٔ خود یا دیگری، آپارتمان هشتاد و هشت متری را به مبلغ مورد توافق فروخته است، فقط حق فسخ خواهد داشت

حق فسخ و گرفتن ارش هنگام معیوب بودن مورد معامله

سؤال7: پس از مدتی مشخص شد که موتور خودرویی که خریدم ایراد اساسی داشته است. با توجه به اینکه در قرارداد فیمابین ذکر شده است که خودرو سالم بوده و حق فسخ خریدار محفوظ است، آیا پس از این مدت و انتقال رسمی سند، شرعا مجاز به فسخ هستم؟

جواب: می توانید معامله را فسخ کرده یا ارش (ما به التفاوت قیمت خودرو سالم با معیوب) از فروشنده بگیرید

نفقهٔ فرزندان

سؤال8: اگر زنی درآمد مستقل داشته باشد، آیا بر او واجب است که در نفقهٔ فرزندان مشارکت کند؟

جواب: چنانچه فرزندان از خود مالی نداشته باشند، نفقهٔ آنان بر عهده پدر است و در صورتی که پدر فقیر باشد، بر پدربزرگ پدری واجب خواهد بود اما اگر او (یا پدران او در صورت زنده بودن) نیز توانایی مالی نداشته باشند، در این صورت است که پرداخت نفقه بر مادر، واجب می گردد.

وقف خانه و شرط سکونت

سؤال9: اگر شخصی قصد دارد خانه اش را وقف عام کند ولی می خواهد خودش تا پایان عمر در آن خانه زندگی کند ؛ آیا امکان قبض توسط متولی وقف، قبل از مرگ واقف وجود دارد؟

جواب: اگر خانه را وقف کرده و ضمن صیغه وقف منافع خانه را تا زمانی که زنده است استثنا کند، قبل از مرگ واقف، امکان ثبت اصل ملک به عنوان موقوفه توسط متولی وقف وجود دارد و واقف می تواند تا پایان عمر از منافع خانه استفاده کند.